Lucian-Vasile Szabo

Pe orbita creierului nostru

Marți, 22 aprilie 2013

Înalta Curte de Casație şi Justiție

Secția penală

Complet de nouă judecători. Examinează în recurs dosarul privindu-l pe Christian Straton, profesor universitar doctor, medic primar psihiatru. Acuzat de omor deosebit de grav. Victima este Barbara Moreş. Reprezentantul Ministerului Public, procuror Mircea Ghibuțiu. Preşedintele completului de judecată este profesor universitar doctor Andrei Stima. Interogatoriu în sala de judecată.

— Este vinovat cuțitul înfipt în inimă? Mâna este vinovată că l-a ridicat? Este inima o victimă? Puteți condamna cuțitul? Dar mâna? Onorată instanță, puteți despăgubi inima? Doar inima? O inimă oprită, moartă, mai e inimă?

— Inculpat Straton, tocmai de aceea eşti aici: pentru că inima nu mai funcționează. Persoana respectivă a murit. A fost ucisă. E drept că nu cu un cuțit, ci lovită de o maşină. Intenționat sau nu, asta urmează să aflăm în această sală de judecată.

— Exact, domnule preşedinte şi onorată instanță. Deci nu puteți judeca mâna ori cuțitul, maşina, în acest caz. Acestea sunt instrumente, instrumente ale criminalului.

— Ce doriți să demonstrați, domnule profesor? Sunteți inculpat pentru omor deosebit de grav, iar apărarea dumneavoastră pare să se constituie din supoziții de bun simț, dar irelevante aici.

— Exact, domnule preşedinte. Sunt supoziții simple, însă, totuşi, pline de relevanță. Căci şi eu am fost un instrument în mâna criminalului. Am fost mâna care a ridicat cuțitul.

— Ați condus maşina care a dat peste Barbara Moreş…

— Da, am condus maşina.

— Deci recunoaşteți acest lucru, recunoaşteți că ați fost la volan? preia tirul întrebărilor un judecător tânăr, tuns scurt.

— Nu am negat niciodată că am condus maşina. Nici că am lovit-o pe femeie. Spun doar, şi vreau să dovedesc că, deşi am fost la volan, nu eu sunt ucigaşul cu adevărat.

— Din dosar rezultă nu doar că ați condus maşina cu pricina, ci şi că în mod intenționat ați lovit victima, cu intenția de a o ucide. Sau contestați şi intenția? continuă judecătorul Stima, mişcând hârtii de colo-colo, răsfoind dosarul, scoțându-şi ochelarii, ştergându-i cu o batistă tot mai mototolită, punându-şi-i pe nas şi scoțându-i din nou, după câteva secunde, privind miop peste capetele celor din sală.

— Domnule preşedinte, pot spune cu toată responsabilitatea şi vă rog să mă credeți, deoarece am o experiență de peste 30 de ani în domeniu, că a existat intenție. Ştiu bine ce spun: a existat intenție, a existat discernământ. În cariera mea de psihiatru am făcut sute de expertize la mulți infractori. Am ajuns să ştiu bine când există intenție, când există sau nu discernământ. În cazul acesta, a existat şi intenție, şi discernământ, dar nu au fost ale mele.

— Ne este teamă că nu înțelegem, intervine un judecător mai tânăr, aşezat în dreapta lui Stima. Tot trăsese de roba neagră, de parcă l-ar fi mâncat pielea pe dinăuntru.

— E simplu, domnule judecător şi onorată instanță. Acțiunile mele au fost dirijate de altcineva. Ce motiv aş fi avut să o ucid pe Barbara Moreş? Abia dacă o cunoşteam…

— Ca să vă dovediți teoriile, revine precipitat judecătorul tânăr.

— Numai puțin, intervine preşedintele Andrei Stima. Numai puțin. Sunt dator să vă spun că mă recuz din acest complet. Poate trebuia să o fi făcut mai devreme. Îl cunosc bine pe inculpat. Tehnica sa, ACI, cu metoda sa de acțiune comportamentală indusă, m-a ajutat foarte mult într-un moment important din viața mea. Îmi pare rău că nu pot să-i întorc serviciul. Legea este lege şi-mi cere să mă retrag. Sper ca judecătorul ce va veni în locul meu să contribuie la luarea unei decizii corecte, iar justiția să triumfe. Declar şedința închisă până va fi numit un alt judecător.

Miercuri, 14 mai 2013
Înalta Curte de Casație şi Justiție
Holul cu arcadă din fața sălilor de judecată
Un grup de avocați în robe negre cu lavaliere albe discută. Au în mână câte un pahar de plastic cu cafea de la automatul instalat chiar în fața librăriei ce vinde cărți de specialitate.

— Am auzit că judecătorul Stima, şeful de la penală, s-a recuzat ieri într-un proces. Cel cu profesorul Straton, face o avocată roşcată, cam durdulie.

— A declarat că i-a fost client. Pardon, pacient, a intervenit un domn mai în vârstă, cărunt, supărat parcă pe faptul că trebuia să fie acolo.

— Cu naşul la psihiatru, parcă ar fi o comedie uşurică, se bagă un avocat tânăr, cu roba călcată la dungă, privind pieziş prin ochelari cu ramă subțire.

— Nu-i de glumă. Se spune că a avut probleme după ce i-a murit soția, că a ținut mult la ea, revine roşcata, după ce a sorbit ultima gură de cafea şi a aruncat paharul în coşul plin încă de cu o zi înainte, căci oamenii de la curățenie nu-şi făcuseră încă apariția.

— În cazul acesta e de înțeles, remarcă o avocată slăbănoagă, tunsă scurt, cu fire deja albe. Dacă a ținut atât de mult la doamna...

— Ei, a ținut pe naiba! revine domnul cărunt şi acru. Sau poate că a ținut. Eu îl cunosc destul de bine, că am fost colegi la facultate. O înşela pe unde putea. Cred că asta a şi îmbolnăvit-o. Poate că, după aceea, i-a părut rău.

— Poate că toți o luăm pe alături uneori. Şi, şi, face ochelaristul.

— Mi-e teamă că nu înțeleg. Tradu-mi şi mie, sare durdulia.

— Ei, ei, oftează sfătos, privind pe pereți cel mai în vârstă. Şi primul înseamnă că mai mergem şi noi la femei, cu excepția celor ce merg la bărbați. Iar şi al doilea spune că un pic săriți de pe fix suntem cu toții. Unii un pic mai mult...

— Dar profesorul Straton a pus la punct o metodă foarte interesantă, intervine din nou slăbănoaga. Sigur, s-a mai inspirat de pe la americani, de pe la francezi, însă funcționează, dă rezultate bune. Şi nu e vorba de oameni neapărat cu probleme psihice, ci de cei aflați în suferință. Cu angoase, depresii...

— Corăbii înecate, mai ales în băutură, face sarcastic individul mai în vârstă. Există o explicație pentru toate. Şi, mai ales, o scuză.

— Eşti pornit, colega, eşti pornit. Dar mai ştim şi noi câte una, câte alta, se bagă o doamnă mai trecută, plinuță, cu un păr lung vopsit în negru aproape ostentativ şi care până atunci răsfoise un volum de drept penal pentru examenul de licență. Dumneata, colega, eşti uşă de biserică...

— Nu, nu, face omul vizat tresărind. Dar eu când nu am mai putut, când nu m-am mai înțeles cu nevasta am băgat divorț, nu am băgat-o în mormânt. Copiii erau deja mari…

— Mă rog, eu zic să ne ținem în limita unei bârfe benigne şi să nu trecem la intimități. Chiar dacă ne săpăm între noi, cum se spune în afară, măcar la instanța supremă să bârfim fără patimă, prinde tânărul avocat cu ochelari momentul pentru a readuce discuția pe făgaşul normal. Să ne batem doar în sala de judecată.

— Da, nu avem de ce să ne certăm, reia roşcata după un moment de pauză generală. Limita asta dintre normalitate şi deviație, dintre sănătate şi boală este uşor de trecut. Foarte greu e de delimitat, cred eu, şi ce înseamnă psihiatrie, adică a lucra cu cei duşi clar de acasă, cu glumeții, şi ce înseamnă să tratezi, să consiliezi, de fapt, momentele de neputință, de încărcătură emoținală prin care trecem cu toții. Şi din care ne revenim mai uşor, mai greu sau nu ne mai revenim. Dar, cei mai mulți, îşi regăsesc busola.

— Aş vrea să am optimismul şi încrederea ta, colega, revine bruneta cu părul vopsit. Eşti stenică şi asta îmi place la tine. Față de Costică al nostru îmbătrânit în rele, continuă şi priveşte amuzată către domnul cărunt.

— Firuța, Firuța, de ce mă toci, dragă? Spune-ne mai bine cine intră în locul lui Stima în complet, bate în retragere avocatul cărunt.

— Păi am înțeles că bătrânul Pralea.

— Eu am auzit de Mertic, adus de curând de la secția de contencios. Dar nu va fi el preşedinte, ci e vizat Lupaşcu, spune şi durdulia roşcată. Se agită şi trupu-i plin îi joacă incitant pe sub robă.

— Mertic nu e ăla ce a dat hotărârea aia prin care desființa hotărârea de guvern ce dădea bani pentru abatoarele de păsări şi porci? se interesează Costică.

— El e, îi răspunde Firuța. I-a lăsat pe oamenii premierului fără stipendii. Doar cu pulpele şi ciolanul…

— Ciolanul e de bază, intervine ochelaristul. Tăcuse şi privise freamătul roşcatei pe sub roba neagră. Se gândise cum ar fi să o dezbrace odată. Zâmbeşte.

— Să intrăm, face avocata slăbănoagă. Începe.

Joi, 12 iunie 2013
Înalta Curte de Casație și Justiție
Secția penală

Complet de nouă judecători. Examinează în recurs dosarul privindu-l pe Christian Straton, profesor universitar doctor, medic primar psihiatru. Acuzat de omor deosebit de grav. Victima este Barbara Moreș. Reprezentantul Ministerului Public, procuror Mircea Ghibuțiu. Președintele completului de judecată este profesor universitar doctor Valentin Pompieru. Dezbatere în sala de judecată.

— Numele meu este Valentin Pompieru și am fost desemnat președintele acestui complet de judecată după recuzarea profesorului Andrei Stima, face omul în robă așezat chiar în mijloc, pe locul cinci de la stânga la dreapta și de la dreapta la stânga. O să continuăm cu interogarea inculpatului Christian Straton, profesor doctor, medic primar psihiatru, acuzat de omor deosebit de grav. Domnule doctor, vă rog să-mi precizați un lucru: dumneavoastră sunteți convins că o persoană poate prelua controlul asupra minții și asupra voinței altei persoane?

— Da, domnule președinte. Dintotdeauna a existat o astfel de posibilitate. În istorie au fost cazuri mai mult sau mai puțin clare.

— Înțeleg. Din câte reușesc să-mi dau seama, credeți că e mai mult decât o teorie, că nu este doar o ipoteză a dumneavoastră.

— Sigur este mai mult. Este un complex de tehnici pus de mine la punct. Am suficiente rezultate controlabile practic și statistic. E vorba de știință, domnule președinte.

— Înțeleg. Din păcate, eu încă nu m-am pus la punct cu metoda dumneavoastră, dar studiez în continuare. Dar vreau să mă lămuriți și dumneavoastră.

— Cu plăcere, domnule președinte și onorată instanță. Metoda ACI a dat rezultate, cum vă spuneam. Este relativ simplă și eficientă. De aceea, poate fi învățată și aplicată ușor de cei ce doresc.

— Deci nu este vorba de ceva paranormal, de vreo influență mistică ori de mâna Satanei? face Pompieru serios. Ceilalți îl privesc intrigați.

— Nu, Doamne ferește, face inculpatul din boxă. Se dezmorțesc și gardienii de la penitenciar aflați de pază. Privesc întrebători către completul de judecată.

— Vreți să spuneți că urmărind regulile şi cu ceva antrenament orice persoană, dar orice persoană inteligentă, fără pregătire de specialitate poate aplica tehnica şi prelua controlul asupra minților celorlalți? nu se lasă preşedintele.

— Da, cred că da. Cazul de față arată că aşa este. Eu am inventat o tehnică şi am perfecționat-o în timp pentru a ajuta oamenii cu depresii, anxietăți, fobii. I-am ajutat să se regăsească pe ei înşişi doar oferindu-le suport, oferindu-le variante, deschizându-le posibilități. Întotdeauna ei au fost cei ce au luat decizii. Credința mea este că aceşti oameni s-au regăsit. Că s-au întors la partea bună, la partea uitată ori neglijată din ei. Acum îmi este teamă, onorată instanță. Îmi este teamă că cercetările mele pot ajunge să fie folosite în scopuri distructive…

— Nu v-ați gândit la acest lucru atunci când le-ați dat publicității? Când le-ați aplicat pe indivizi de teapa lui Teodorescu Oreste Emilian? s-a făcut auzită vocea judecătorului Roşu.

— Am crezut, şi cred şi acum, că am făcut bine multor oameni. Cu ACI ne putem vindeca de multe. Putem regăsi sensul vieții. Sau îl putem găsi, dacă nu l-am avut niciodată…

— Sau al crimei, nu se lasă Roşu.

— Să nu exagerăm, colega. Nu avem dreptul să facem presupuneri neargumentate, intervine preşedintele sfătos.

— Domnule preşedinte, onorată instanță. Aici sunt în joc onoarea, libertatea şi chiar viața mea. Vă rog să mă ascultați. Ştiți că armele au fost create pentru a-l ajuta pe om să se apere ori să-şi procure mai uşor hrana. Adesea sunt folosite pentru a ucide semeni. Uneori legal, uneori ilegal. Însă ele au în principal rolul de unelte în mâna omului. Cu ACI e şi mai simplu tocmai pentru că e uşor de pus în funcțiune. Are suficiente laturi despre care nu ştim, nu ştiu nici eu, cum funcționează. Dar funcționează şi funcționează în creierul nostru, la nivel psihic. Deci nimeni nu o poate interzice vreodată. Ar însemna să încercăm să interzicem gândirea, activitatea creierului, ceea ce este imposibil. Iar orice cenzură ar fi nu doar inutilă, ci şi o încercare ridicolă.

— Vă dați seama ce spuneți, domnule Christian Straton? Practic, oricine se pune la punct cu metoda dumneavoastră de, dee… cum îi zice? Aşa, acțiune comportamentală indusă, poate să preia controlul asupra celorlalți, să le modifice credințele şi principiile. Mai mult, le poate determina

acțiunile, suprimând liberul arbitru, suprimind propria voință. Ba chiar, poate determina pe altul să facă ceva, ca o marionetă. Şi, repet, tehnica este accesibilă oricui... se lansează Valentin Pompieru într-o tiradă uimită. Aşa ajungem să ne întrebăm ce rost mai avem în viață, dacă unul ne conduce să facem ceva bun, altul ne determină să facem numai răutăți, iar creierul nostru, conştiința noastră, sufletul nostru devin câmp de bătălie. Apoi şi noi, înarmați cu aceeaşi metodă, îi influențăm pe alții să facă una-alta. Chiar dacă le-am cere să facă numai lucruri bune, morale şi tot nu e corect.

— Domnule preşedinte, onorată instanță, intervine acuzatul după un moment de pauză rece, ați punctat exact câteva aspecte. Cu mențiunea că acest gen de influențare este o realitate psihică a omului. Tehnici, mai mult sau mai puțin rudimentare, de genul acesta au fost folosite în istorie. Eu doar am sintetizat şi eficientizat metoda. Ea nu poate fi ascunsă celorlalți. Nu din motive de etică, de punere la dispoziția umanității, ci pentru că unul dintre principiile pe care se bazează este acesta: dacă un om a reuşit să facă un lucru şi alți oameni vor reuşi să-l facă...

— Eu tot mai cred că încercați să vă justificați cu această poveste, intervine judecătorul Roşu. Ar fi bine să prezentați probe. Măsurabile ştiințific, nu mărturii de la diferite persoane, căci, se ştie, oamenii sunt influențabili şi văd şi ce nu există.

— Bună sugestie, colega, intervine preşedintele. Data viitoare, îl audiem pe condamnat. Cum se numeşte? face către grefieră.

— Christian Straton, domnule preşedinte, face femeia buimăcită.

— Nu, cel din puşcărie, despre care inculpatul Straton spune că l-a influențat...

— Imediat, imediat...Teodorescu Oreste Emilian, domnule preşedinte.

— Teodorescu. Bine. Să fie adus la următorul termen. Declar şedința închisă.

Vineri, 13 iunie 2013
Înalta Curte de Casație şi Justiție
Barul de la demisolul instituției.
Câteva persoane sunt grupate la masa mare de la fereastră. Unele persoane poartă robe. Pe masă sunt ceşti cu cafea, pahare cu suc sau cu apă plată cu lămâie. Un coş cu hârtii răsturnat într-un colț.

— Vă dați seama ce a spus Straton ăla? Că o persoană, chiar şi un puşcăriaş mai destupat, poate să preia controlul asupra minții tale, face avocata roşcată şi durdulie. De aia e plină lumea de descreierați.

— Lasă, Matildă, că şi tu ai darul să îi atragi pe toți, face uscățivul Costică şi trage cu ochiul la ceilalți. Adevărul e că şi eu, câteodată, aş cam prelua controlul asupra ta.

— Hai, colega, vorbeşti să nu taci. Matilda chiar a pus o problemă serioasă, iar ție ți-e gândul numai la prostii, intervine avocata căruntă. Şi pe mine mă pune pe gânduri ce a spus doctorul.

— Ei, caută şi el să se apere cumva, ia cuvântul avocatul tânăr şi cu ochelari. Se zice că şi psihiatrii o iau razna dacă stau prea mult cu glumeții lor.

— Cu glumeții noştri, tinere coleg, că niciodată nu ştim dacă nu facem parte dintre ei, revine grizonatul. Şi eu parcă aş crede că e vorba de o teorie pentru export, ca să-i înmoaie pe cei din instanță. Apropo, ați observat că nu este nicio femeie printre judecători? Şi procurorul e bărbat, şi apărătorul. Parcă ar fi o conspirație aici…

— Mă tot gândesc, se bagă avocatul tânăr şi cu ochelari, dacă profesorul Christian Straton nu şi-a folosit puterile, metoda asta, şi în familie. Căci, din câte am auzit, soția lui a căzut pe geamul vilei, de la etajul întâi. Poate n-a fost împinsă, poate a fost determinată.

— Să nu vorbeşti cu păcat, colega Fabio. Sigur a fost un accident, intervine doamna corpolentă şi cu părul negru. Se ştie că el nici nu era acasă atunci când s-a întâmplat necazul.

— Păi nu era! De aceea are dreptate Fabio, se bagă cel numit Costică. Că a influențat-o de la distanță… El se găsea la spitalul de nebuni.

— O să fie interesant la termenul ăsta, că îl aduc pe Teodorescu, spune Matilda. Ce ştiți despre el? E adevărat că l-a ucis pe unu' cu cuzime, că i-a tăiat testiculele şi i le-a băgat în gură?

— Da, eu l-am apărat prima dată. Din oficiu, răspunde avocatul tânăr. Am văzut nişte poze… Mamă-mamă! Sânge peste tot. Îl hăcuise pe ăla ca pe un porc.

— De aceea i-au şi dat 25 de ani de puşcărie, intervine avocată căruntă, strângând paharele goale şi şervețelele de pe masă şi aruncându-le la coş, după ce l-a ridicat.

— Şi pe ăsta s-a găsit Straton să-l aducă pe calea cea bună, meditează cu voce tare avocata vopsită-n negru. Pe altul nu şi-a găsit?

— Ei, ei, gargară, revine Costică. Se dă interesant, ca să scape mai uşor…

— Nu cred eu că se lasă judecătorii păcăliți atât de uşor. Cum-necum, profesorul a dat cu maşina peste femeia aia şi a omorât-o, spune aproape şoptit Matilda. O să-l condamne măcar la anul ăsta cât a făcut închisoare, că altfel se trezesc că dă statul în judecată şi ia câteva milioane de euro ca daune morale şi materiale.

Miercuri, 17 septembrie 2013
Înalta Curte de Casație şi Justiție
Secția penală
Complet de nouă judecători. Examinează în recurs dosarul privindu-l pe Christian Straton, profesor universitar doctor, medic primar psihiatru. Acuzat de omor deosebit de grav. Victima este Barbara Moreş. Reprezentantul Ministerului Public, procuror Mircea Ghibuțiu. Preşedintele completului de judecată este profesor universitar doctor Valentin Pompieru. Este audiat martorul Teodorescu Oreste Emilian, în prezent condamnat pentru omor deosebit de grav.

— Deci, domnule Teodorescu, sunteți condamnat şi ați ispăşit deja trei ani şi jumătate. Cum e la închisoare? Bine? începe Valentin Pompieru uşor malițios. Ştiți de ce sunteți chemat aici?

— Da, domnule preşedinte. Da' să ştiți că nu e aşa rău la închisoare. Masa-i masă, casa-i casă, vorba aceea, răspunde nu tocmai politicos deținutul. Mai vine câte un domn profesor, o mai punem şi noi de un pocher din acesta mental.

— Dumneavoastră credeți că e distracție, sare tânărul Roşu şi congestionarea face să-i sară ochelarii de pe nas. Vă bateți joc de noi? Unde credeți că vă aflați?

— În instanță, domnule judecător, răspunde Teodorescu grav, privind la zâmbetul abia mascat al preşedintelui. Dar am fost invitat să răspund. Era un răspuns retoric la o întrebare retorică. Cum credeți că se poate simți un om la puşcărie?

— Vă rog să nu fiți obraznic, nu se lasă Roşu. Din vina dumitale ai ajuns acolo…

— Să revenim la cazul de față, reia metodic Valentin Pompieru. În principiu, ai dreptate stimate coleg. Însă fiecare plăteşte pentru ce a făcut. Aşa că o să te întreb, stimate martor, cum te-ai întâlnit cu inculpatul Christian Straton?

— E simplu, domnule preşedinte. Domnul profesor conduce, sau conducea, având în vedere că este arestat, un program de reabilitare moralo-mentală pentru condamnați, răspunde Teodorescu tacticos. La început, a primit aprobare să lucreze cu deținuți cu condamnări mari, ca să experimenteze. Mie mi-a convenit, din mai multe motive. Unul ar fi că participarea la program îți aducea puncte în plus la capitolul bună purtare. Apoi aveam şansa să învăț ceva nou şi să nu mă plictisesc în penitenciar. Şi mai era faptul că mă pricepeam într-un fel, căci am făcut studii de psihologie.

— Adică? face unul dintre judecătorii mai în vârstă, circumspect. Unde ai făcut dumneata studii de psihologie? Cunoşteai metoda profesorului Straton dinainte?

— Am făcut facultatea de asistență socială, răspunde sigur deținutul. Acolo am studiat multă sociologie şi ceva psihologie. Mai ales pentru persoanele cu dizabilități. Nu, nu cunoşteam metoda profesorului Straton decât puțin. Chiar am făcut un curs facultativ cu un lector care a fost asistentul domniei sale. Pe mine m-au preocupat întotdeauna cercetările acestea de psihanaliză, căci era interzisă la noi pe vremea comunismului. Dar şi de programare neuro-lingvistică, de psiho-lingvistică, precum şi cercetările privind terapiile cognitiv-comportamentale. Din aceste motive m-am bucurat atunci când profesorul a cerut să lucreze cu mine. Au mai fost două sau trei propuneri, însă condamnații aceia nu au rezistat atât de mult ca şi mine. Domnul profesor Straton avea însă să sistematizeze lucrurile foarte interesant şi într-un mod accesibil.

— Dumneata chiar susții afirmațiile inculpatului? intervine judecătorul cărunt. Păi, el spune că dumneata ai pus stăpânire pe voința lui, căci aceasta ne interesează din punct de vedere juridic, voința exteriorizată. Deci, ai preluat metoda profesorului şi ai folosit-o în sens rău? Adică ai vrut să arăți că nu putem face nicio diferență între bine şi rău? Că degeaba suntem aici, noi, magistrații, căci suntem la fel ca şi tine, criminalul condamnat?

— Dumneavoastră m-ați adus aici... Iar eu nu am vrut să demonstrez nimic, face martorul îmbrăcat într-o zeghe nouă, primită tocmai pentru a se

putea prezenta decent în fața instanței supreme. Făcuse o pauză, surprins de atacul judecătorului mai în vârstă. Eu vă relatez fapte. Lucrurile aşa s-au întâmplat.

— Mai concret. Ai devenit specialist în ACI, în acțiunea comportamentală indusă, reia frâiele preşedintele Pompieru. În loc să fie aplicată asupra ta, pentru a-ți schimba comportamentul, tu ai preluat-o ca pe o armă şi ai utilizat-o pe profesorul Straton. Cum?

— E simplu. Chiar e simplu, face condamnatul şi se foieşte în boxă. E vorba de exercițiul cu „tehnica foşnetului". Atât l-am făcut până am ajuns să-l stăpânesc la perfecție. Sigur îl ştiți. Dacă nu, îl puteți afla din cartea profesorului. În câteva cuvinte, e vorba de capacitatea de a te dedubla, de a-ți desprinde conştiința de trup şi de a o lăsa să se plimbe liberă prin cameră. Trupul nu este unul leşinat, nu, nu, ci viu. Acționează. Te poți vedea pe tine citind o carte ori spălând vasele. Sau certându-te cu nevasta. Ori făcând sex cu alta. Ideea e că te priveşti şi-ți corectezi apucăturile. Nu neapărat greşite, ci pe cele ce le doreşti altfel. Conştiința ta, foarte mobilă şi ageră, te priveşte, te priveşti, ca la televizor, ca printr-un perete de sticlă. Apoi te proiectezi la o dată în viitor şi te vezi aşa cum vrei să fii. Mai bun, mai calm, mai frumos sau mai deştept. Mai mult sau mai puțin moral... După ce te-ai fixat pe tine temeinic te întorci în trecut, mai departe chiar decât momentul analizei, momentul ăla când citeşti, te cerți cu nevasta sau cureți morcovi. Mult mai înainte. Şi de aici te priveşti pe tine, cel nou, cel bun, frumos şi deştept. Şi, la data de, chiar aşa vei fi...

— Bun, dar cum devine impunerea de voință asupra altuia, căci până aici vorbeai de una şi aceeaşi persoană dedublată, intervine judecătorul Roşu extrem de curios. Ce ați făcut să vă impuneți voința dumneavoastră asupra altei persoane? Întreb deoarece profesorul Straton aşa susține, că autorul moral, ba chiar faptic, al omorului sunteți dumneavoastră. E cumva ca la determinarea sinuciderii ori ca la promisiunile cu căsătoria pentru a profita de o femeie...

— Da, există o asemănare, face condamnatul şi se scarpină gânditor prin părul scurt şi des. Dar numai acestea sunt incriminate penal. Niciunde nu scrie că dacă poți lua controlul asupra voinței celuilalt poți fi pedepsit. Mai ales când este vorba de un ditamai profesor universitar, recunoscut pentru suplețea metodelor sale, aplicate de zeci de ani pe mii de pacienți. Din câte ştiu eu din drept, contează faptele. Şi cred că domnul Straton este în măsură, cu moralitatea ce-l caracterizează, să-şi asume propriile acțiuni.

Luni, 6 octombrie 2013
Înalta Curte de Casație și Justiție
Holul cu arcadă din fața sălilor de judecată, în fața micii librării cu cărți de drept. Un grup de avocați în robe negre și cu lavaliere albe, încrețite, se face și se desface trecând și zguduind un automat de cafea. Mașina nu mai dă expresso, ci doar un lichid ruginiu scurs după apăsarea butonului de capucino.

— Băi, frate, hai că ne învăță materie criminalul ăla, face Matilda furioasă mai ales că nu putea ajunge la expresso. Al dracului, cică exteriorizarea de voință ca să-l faci pe unul să dea cu mașina peste o cucoană pe trecerea de pietoni nu e faptă penală. Cică doar înlesnirea sinuciderii și coruperea de minore...

— Tare a fost și chestia aia cu privitul de după un perete din sticlă, se bagă și căruntul Costică. Dar cum dracu' de vede propria-ți conștiință zburdalnică de după gratii nu ne-a mai dăscălit maestrul. Cum se învârte înainte și înapoi, când jos, când deasupra, când în trecut, când în viitor. Dar revine mereu, iar tipul e tot după gratii...

— Te-ai cam aprins, Costică, intervine avocata grăsuță cu părul lung, vopsit recent într-un negru ce bate spre violet. Și conștiința ta se cam plimbă liberă, deși nu se poate spune că e tocmai curată, nu?

— A dracului ești, Firuță. Ți-ai făcut freza ca la semafor și te ții cu gura de mine, răspunde grizonatul. De ce nu-mi faci tu o vizită într-o seară, să aprofundăm problema, căci cine se iubește se tachinează...

— Eu zic să nu vă dedați la certuri și intimități aici, intervine avocata căruntă, tunsă scurt. Eu cred că Teodorescu ăla nu făcea decât să se dea mare. Auzi tu, conștiința se plimbă, iar el a devenit mai deștept decât Straton. Ce să spun și de judecătorii ăia, că se uită în gura lui, un criminal nespălat, condamnat la 25 de ani de pușcărie.

— E odios, dar pe undeva are dreptate, se bagă-n discuție tânărul avocat Fabio. Pe mine mă preocupă teoriile acestea cu terapiile cognitive. Am făcut și un curs Silva. Ba și unul de percepție extrasenzorială. Ceva există. Nu ați văzut cum l-a făcut pe judecătorul Roșu să fugă, în plină ședință, la budă, apucat brusc de pântecăraie?

— Ei, poate a fost o indispoziție, ia cuvântul un avocat între două vârste, cam rotunjor și cu părul tuns perie. Dar să te substitui voinței cuiva... Eu știu...? E greu de acceptat. Până la urmă pare că totul se reduce

la o înfruntare, la o luptă în care câştigă cel care este cel mai tare psihic. E un fel de skandenberg mental.

— Hai, mă, o luăm razna, revine Matilda hotărâtă. De unde până unde război mental? Doctorul ăsta Straton bate câmpii. Vrea să scape de pedeapsă şi se dă mare cu teoria lui.

— Dar Teodorescu? face Fabio. Şi el inventează?

— Păi nu e clar? face durdulia roşcată. Are parte de acţiune, că se plictisea la pârnaie. Şi apoi poate să declare ce vrea, că nu i se mai poate face nimic. Înţeleg, dacă era vreun mafiot din ăla, să-şi conducă afacerile din puşcărie. Da' nu e decât un amărât ce se dă mare în instanţa supremă.

— În nebunia asta poate îl ajută şi pe profesorul Straton, face avocata tunsă scurt. Poate îi înduioşează pe judecători. Că aţi văzut că şi Stima a fost pacientul lui. O să vedem ce sentinţă or să dea…

Marţi, 4 noiembrie 2013
Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie
Secţia penală
Complet de nouă judecători. Examinează în recurs dosarul privindu-l pe Christian Straton, profesor universitar doctor, medic primar psihiatru. Acuzat de omor deosebit de grav. Victima este Barbara Moreş. Reprezentantul Ministerului Public, procuror Mircea Ghibuţiu. Preşedintele completului de judecată este profesor universitar doctor Valentin Pompieru. Dezbaterile se poartă în sala de consiliu.

— Stimaţi colegi, începe Valentin Pompieru, aş dori să vă aud părerea vizavi de acest caz. Cred că nu trebuie să vă reamintesc că decizia pe care o vom lua astăzi este una definitivă. Nu va mai putea fi răsturnată decât prin promovarea unei căi extraordinare de atac. Sunt sigur că veţi cântări bine faptele.

— Domnule preşedinte, mă iertaţi, da' eu cred că se face prea mult caz când, de fapt, situaţia este clară, a intervenit primul judecătorul Maximilian Roşu. Inculpatul a fost la volan, a căutat victima, deci a fost cu intenţie. Propun să acceptăm soluţia înaintată de reprezentantul Parchetului şi să dăm o sentinţă cu omor cu premeditare. Sigur, se poate spune că inculpatul are o conduită bună până la această infracţiune, că este o personalitate notorie, cu un bun renume în societate şi în lumea ştiinţifică. Dar acestea sunt circumstanţe atenuante, sunt aspecte ce ne pot face să nu dăm o

hotărâre unde să prevedem detenția pe viață, însă ne putem încadra între 15 şi 25 de ani.

— Ăă, ştiți cu toții că eu sunt un admirator al colegilor tineri cu realizări, mai ales într-un domeniu delicat ca al nostru, cel al aplicării justiției, ia cuvântul bătrânul judecător Simion Pralea. În ceea ce mă priveşte, aş recomanda temperanță. Ştiu, veți spune, altădată şi eu am dat sau am susținut condamnări drastice. Îmi făcusem un renume că aplic legea în litera ei. În litera ei de sânge chiar. Da' ceva mezelicuri nu mai avem pe aici? Neşte pateuri cu brânză, ceva citronăzi, că o să avem de deliberat…

— Am trimis, colega, să se cumpere. Mai aveați ceva de adăugat? intervine preşedintele.

— Da, da, mulțam, reia Pralea. Eu zic că ucidere din culpă e destul. Şi să fie condamnat la câtă puşcărie a făcut până acum.

— Păi cum argumentați? face Roşu strident.

— Simplu, tinere coleg. În primul rând, nu te impacienta. Sigur, profesorul Straton a recunoscut crima, a recunoscut că a fost la volan, a recunoscut că a călcat-o intenționat pe nefericita aceea. Ghidat de altul, mental. Da, el este autorul. Nu am să merg pe teoria că, într-adevăr, celălalt l-a stăpânit deavoleşte şi nu ştia ce face, deci puşcăriaşul ăla tratat de profesor e vinovat. Nu te mai foi, stimate tinere coleg! Merg pe o observație simplă de procedură penală. Imperativă. Simpla mărturie, autoincriminarea nu reprezintă o probă dacă nu e susținută de alte probe. Din punct de vedere juridic, mărturia aceasta nu poate fi luată în considerare, chiar dacă expertiza psihiatrică făcută în cauză arată că profesorul Straton nu a avut decât unele, mici şi fluctuante, deviații de personalitate, discutabile şi acestea. Deci nu a fost declarat alienat.

— Mă rog, e clar că a fost categorisit în limitele normalității, intervine judecătorul Albeanu. Adică nu are nicio scuză. Mai vreau să remarc că expertiza a fost făcută chiar de colegii lui Straton. Şi, oricât nu l-ar fi avut ei la inimă, totuşi, nu l-au declarat dezaxat, ca să-l scape. Vă rog să continuați, stimate coleg Pralea.

— Exact, nu are nicio scuză. El e autorul şi nici nu poate scăpa de răspundere. Însă noi nu judecăm râcile din domeniul medical şi mâncătoria dintre legişti. Nu putem noi să stăvilim bârfa colegială de la noi, din justiție…

— Să revenim la caz, i-o taie Pompieru. Mai aveți ceva de adăugat?

— La caz, la caz… Aproape am pierdut şirul. A, da. Trei: Ministerul Public nu a putut dovedi premeditarea. Se bazează doar pe mărturia inculpatului, cum că a urmărit-o pe femeie prin oraş. Insuficient, domnilor! Consider că a fost o întâmplare, un accident nefericit…

— Cum aşa? Straton susține că a făcut-o intenționat, sare Roşu din nou.

— Repet, susține doar el, dar procurorii şi polițiştii nu au probat acest aspect. Apoi chiar nu ştiu ce vrea Straton cu această mărturie, care îl cam acuză. Dacă e în toate mințile poate că vrea să demonstreze ceva cu teoria aia a lui, ACI sau cum îi zice…

— Eu sunt în mare măsură de acord cu colegul Pralea, intervine judecătorul Albeanu, un domn înalt, uscățiv, cu ochelari cu ramă argintie. Mai mult, apreciez că nici nu există culpă aici. Probele din expertiza psihiatrică sunt suficiente pentru a-l dezvinovăți. Nu pot merge până la capăt pe susținerea profesorului Straton, cum că actul de voință i-a fost dictat de altcineva, însă un pasaj din lucrarea legiştilor psihiatri menționează clar că acest lucru este posibil. Coroborat cu ceea ce susținea judecătorul Pralea, referitor la faptul că mărturia proprie singură nu incriminează, consider că putem da o sentință de achitare.

— Cum se poate aşa ceva? sare Roşu şi se ridică în picioare.

— Stimate coleg, stimate coleg, te rog să iei loc şi să te comporți cu decență! Judecătorul se pronunță în lumina legilor şi a propriei conştiințe sau ai uitat una din primele lecții din primul an de facultate? intervine Pompieru.

— Scuze, scuze, face tânărul roşind şi se aşeză.

Marți, 11 noiembrie 2013
Înalta Curte de Casație şi Justiție
Holul mic din aripa în care îşi au biroul judecătorii. La uşă se află un mic pupitru, o masă ca de şcoală. La perete, o banchetă acoperită cu piele sintetică. Acolo stă un jandarm. Poartă uniformă nouă, călcată la dungă. Intimidat probabil de grupul de avocați ce-şi fac de lucru prin preajmă aşteptând sentința.

— Şi zici că te-au dat afară, colega, face căruntul Costică, scormonindu-l cu privirea pe un domn înalt, cu roba descheiată la gât şi cu lavaliera creață într-o parte. Au mult de deliberat, că doar sunt nouă…

— Ce să-i faci, e dreptul lor să rămână singuri la luarea deciziei. Şi aşa au amânat-o atât, răspunde celălalt impenetrabil. Nu era văzut prea des la instanța supremă, fiind adus de la Timişoara pentru acest caz. Sper însă să nu ne țină prea mult. Aş vrea să prind avionul de ora 17.

— Vă grăbiți acasă. Nu prea vă place aerul de la Înalta Curte, face roşcata Matilda. Acasă toți suntem regi, nu-i aşa Fabio?

— Mereu ai dreptate, Matilda, că tot mi-ai dat voie să-ți spun pe nume, răspunde tânărul mieros. Cred că tu te simți ca acasă aici, la instanța supremă. Nu-ți scapă niciun secret, nicio informație.

— Nu fi linguşitor, tinere, intervine Firuța, avocata grăsuță şi cu părul vopsit negru. Nu poartă robă, ci o rochie crem cu trandafiri mărunți, brodați cu vişiniu. Se vede că-ți place Maldi, dar acum vorbeam de colegul din provincie. Pardon, de la Timişoara, că eu am respect pentru oraşu' ăsta. Deci, colega, nu prea eşti convins că scapă...

— Nu ştiu şi nici nu vreau să mă pronunț, răspunde acesta şi o priveşte în ochi, cu fermitate. Am văzut însă că există o anumită bunăvoință din partea judecătorilor. Nu prea cred că e vorba de premeditare în acest caz.

— Da, da, aşa o fi, nu se lasă Costică. Poate că a fost un moment de rătăcire. Dar cu onorariul tot rămâne încurcată treaba, fie că îl condamnă, fie că-l eliberează. Nu-i aşa, domnule coleg?

— Uneori, nu ne scoatem nici banii de drum, dar alții plătesc bine, mai ales de când lucrăm cu comision de succes, răspunde prompt şi direct avocatul din Timişoara. Oricât de penalist ai fi, fără câteva chestii de comercial nu putem să ne facem treaba, nu? Oricum, cazul acesta, nu ştiu dacă l-ați urmărit în detaliu, e ciudat de tot.

— Dumneavoastră chiar credeți că s-au întâmplat toate cele relatate de Straton şi de Teodorescu ăla? se bagă avocata căruntă şi slabă. Şi ea este în civil, cu pantaloni negri şi bluză albă, ca o doamnă bătrână de pension.

— Nu aveau de ce să spună aceeaşi versiune, răspunde apărătorul profesorului. Nu cred în amorul artei.

— Da, da' Teodorescu nu avea ce pierde, intervine Fabio. Tot era la zdup. Măcar a făcut pe grozavul.

— Poate că au pus la punct cine ştie ce experiment, îşi dă Matilda ochii peste cap. Dar dacă transferul acela e posibil? Dacă, într-adevăr,

practic cineva poate pune stăpânire pe creierul nostru, pe voința noastră şi să ne comande ce să facem?

— De groază, intervine doamna cu rochia brodată cu trandafiri. Parcă am fi într-un film ştiințifico-fantastic…

Marți, 11 noiembrie 2013
Înalta Curte de Casație şi Justiție
Secția penală
Complet de nouă judecători. Pronunțare în dosarul privindu-l pe Christian Straton, profesor universitar doctor, medic primar psihiatru. Acuzat de omor deosebit de grav. Victima este Barbara Moreş. Reprezentantul Ministerului Public, procuror Mircea Ghibuțiu. Preşedintele completului de judecată este profesor universitar doctor Valentin Pompieru. Sala de judecată 104, pentru procese penale.

— Bună ziua. Este toată lumea prezentă? Inclusiv apărătorul acuzatului? Da, văd că este aici. Să-i dăm drumul. Curtea a decis schimbarea încadrării juridice în cazul Christian Straton din omor deosebit de grav în ucidere din culpă. Îl condamnă pe inculpat la trei ani de închisoare, din care un an şi zece luni cu suspendare. Având în vedere că inculpatul a executat deja un an şi două luni din pedeapsă, adică restul rămas, instanța dispune punerea lui în libertate. Motivarea sentinței se va face în termen de zece zile. Sentința este definitivă. Mulțumesc. Bună ziua.

— Ruşine! se aude de undeva din spate. Toate privirile se întorc către uşă. Este jandarmul care, de obicei, face de pază la intrarea către birourile judecătorilor. Acum agită pumnul şi se apropie de masa completului de judecată.

— Cine eşti dumneata şi cum îți permiți să faci scandal aici, la instanța supremă? îl chestionează preşedintele Valentin Pompieru.

— Să vă fie ruşine! Da, nu aveți niciun motiv să fiți mândri de sențința aceasta de fricoşi căcăcioşi!

— Domnule, ai grijă ce vorbeşti! sare un alt judecător. Nu te-a consultat nimeni. Care este treaba dumitale aici?

— Cum care? Dreptatea! Că din partea voastră…

— Te rog să te linişteşti, că dacă nu te amendez şi-ți fac dosar penal, revine Pompieru. Ce-i aici, sat fără câini?

— Mai rău! Că ați dat o sentință de ruşine, nu se lasă jandarmul. Că omul acesta nu este vinovat.

În boxă, Christian Straton zâmbeşte amuzat.

— Să vină cineva de la pază, să-l i-a pe turbulentul ăsta de aici! Se implică judecătorul Roşu.

— Eu sunt paza, domnule judecător, face omul în uniformă. Nu mai este altcineva.

— Domnilor, dumneavostră care îl păziți pe deținut, vă rog să-l opriți pe acest delincvent, cere preşedintele. Sau nu e clar?

— Domnule preşedinte, face codindu-se unul dintre oamenii în uniformă, noi suntem gardieni la penitenciar. Noi nu avem atribuțiuni de ordine publică.

— Eliberați omul, oameni buni, nu ați auzit că e liber? Ce stați roată pe lângă el, mai ales că e nevinovat…

— Ei, nevinovat, mormăie procurorul.

— Da, nevinovat! Căci eu sunt victima!

Jandarmul începe să se dezbrace.

— Stai liniştit, face Pompieru. Nu ți-e ruşine?

— Ce ruşine? Voi sunteți neruşinații! Eu sunt Barbara Moreş! Şi nu sunt moartă!

Judecătorii se retrag buluc prin uşa din spatele lor. Se retrag şi cei din sală. Rămâne Christian Straton şi rămân gardienii fâstâciți şi îngrijorați, dar care afişează figuri impasibile căznite. Straton râde. Prin deschizătura vestonului jandarmul lasă vederii un sân micuț, plinuț.